

URZĄD PATENTOWY

G09b 29/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 20226.

Kl. 42 n, 9/05.

Władysław Świątecki
(Lublin, Polska)
i Józef Sobogne
(Warszawa, Polska).

Mapnik.

Zgłoszono 17 lutego 1933 r.
Udzielono 11 czerwca 1934 r.

Wynalazek niniejszy dotyczy mapnika do map żeglarskich, np. lotniczych. Mapnik ten, mający zwykle kształt ramki, różni się od znanych tem, że wewnętrzne brzegi ramki są zaopatrzone w podziałkę dowolną, np. milimetrową, na której są przesuwane wskazówki. Wskazówki te służą do oznaczania punktów wejściowego i wyjściowego odcinka trasy, przebywanej przez żeglarza i znajdującej się na prostokątnej części mapy, obejmowanej ramką, przyczem krawędzie mapy pokrywają się z krawędziami ramy mapnika i odpowiadają ściśle stronom świata. Taki mapnik wykazuje tę wyższość nad mapnikami znanymi, iż odpada potrzeba wykreślenia trasy na poszcze-

gólnych prostokątnych odcinkach mapy, gdyż wystarczy raz na zawsze ustalić punkty wejściowe i wyjściowe poszczególnych odcinków trasy, przypadających na poszczególnych prostokątnych częściach mapy, obejmowanych ramką mapnika, i punkty te następnie oznaczać zapomocą wskazówek, przesuwanych na brzegach mapnika, które to wskazówki korzystnie jest połączyć zapomocą rozciągliwej nitki, np. gumowej. W ten sposób jedne i te same prostokątne odcinki mapy służą do żeglugi po trasach, przeprowadzonych przez poszczególne części mapy w kierunkach najrozmaitszych.

Na rysunku uwidoczniono na fig. 1 mapnik, stanowiący przedmiot wynalazku

w widoku zgóry; fig. 2 przedstawia mapę, podzieloną na części prostokątne, których wielkość odpowiada wielkości otworu ramki.

Mapnik składa się z ramki 1, stanowiącej wieczko skrzyneczki, wewnątrz której jest umieszczona mapa w postaci taśmy przewijanej z jednego wałka na drugi. Brzegi wewnętrzne 2 tej ramki są zaopatrzone w dowolną podziałkę, na której są przesuwane wskazówki 3. Ramka jest ponadto zaopatrzona w pięć okienek, z których okienko 4, umieszczone pośrodku na górnym boku ramki, umożliwia odczytanie numeru lub nazwy prostokątnego odcinka mapy, obejmowanej w danej chwili ramką mapnika. Okienka 5, umieszczone na każdym z boków ramki, służą do odczytywania nazw prostokątnych odcinków mapy, sąsiadujących z odcinkiem, znajdującym się w ramce, od północy, zachodu, południa i wschodu. Otwór ramki korzystnie jest zaopatrzyć w szybkę lub błonę 7 przezroczystą, na której jest wykreślona róża wiatrów oraz umieszczona obrotowo strzałka 6, ustawiana w kierunku posuwania się, np. płatowca.

Chcąc przebyć trasę między miejscowością *a*, znajdującą się na prostokątnym odcinku *E* mapy, i miejscowością *b* na odcinku *O* mapy, ustala się punkty *c*, *d*, *e* i *f* zapomocą podziałki, odpowiadającej podziałce mapnika. Trasa ta jest przeprowadzona przez odcinki *E*, *F*, *J*, *K* i *O* mapy. Mając już ustalone i zapisane wejściowe i wyjściowe punkty trasy *c*, *d*, *e* i *f*, jak i odcinki *E*, *F*, *J*, *K* i *O* mapy, po których prowadzi trasa lotu, można posiłkować się mapnikiem, wewnątrz którego jest umieszczona mapa w postaci taśmy, utworzonej z połączonych w szereg w dowolnej kolejności prostokątnych odcinków *A*, *B*, *C*, *D*, *E* i t. d. mapy. Po ustawieniu w ramce 1

odcinka *E* z miejscowością *a*, ustawia się strzałkę 3 w punkcie *c*, przesuwając ją po wschodnim brzegu 2 z podziałką. W ten sposób na mapie zostanie zaznaczony odcinek *a c* trasy lotu. Po przybyciu do punktu *c* trasy, w okienku mapnika umieszcza się odcinek *F*, poczem wskazówki 3 ustawia się w punkcie wejściowym *c* i — wyjściowym *d*, przyczem punkt *c* przypada teraz po lewej stronie mapnika, t. j. po stronie, odpowiadającej zachodowi. Po przybyciu do punktu *d* trasy w ramce 1 umieszcza się odcinek *J* mapy i wskazówki 3 ustawia się w punktach *d* i *e* trasy i t. d. Wskazówki 3 korzystnie jest połączyć zapomocą nitki rozciągliwej, dzięki czemu trasa lotu jest za każdym razem wyznaczona na mapie. Przy posiłkowaniu się mapnikiem strzałkę 6 ustawia się zawsze w kierunku posuwania się płatowca, a podczas lotu winna ona tworzyć kąt stały z igłą magnesową busoli.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Mapnik, składający się z ramki i przyrządu do przesuwania mapy, znamieny tem, że brzegi wewnętrzne (2) ramki (1) są zaopatrzone w podziałkę, np. milimetrową, a po nich są przesuwane wskazówki (3).

2. Mapnik według zastrz. 1, znamieny tem, że wskazówki (3) są połączone zapomocą rozciągliwej nitki.

3. Mapnik według zastrz. 1 i 2, znamieny tem, że na jego szybie lub błonie przezroczystej jest wykonana róża wiatrów oraz umieszczona w jej środku strzałka obrotowa (6).

Władysław Świątecki.

Józef Sobogne.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

Fig.1.

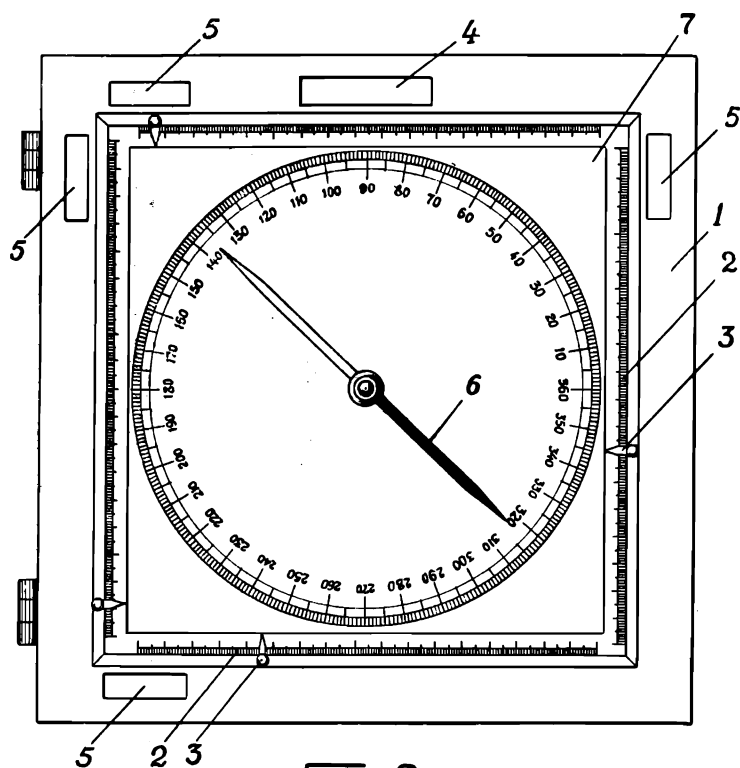

Fig.2.

